

РЕШЕНИЕ

№ 30485

гр. София, 18.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав, в
публично заседание на 04.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Мариана Велева, като разгледа дело номер **5914** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на „Микро кредит“ АД със седалище в [населено място], чрез адв. М., срещу заповед № 2991/20.03.2025г. на председателя на КЗП, с която му е забранено при осъществяване на дейността си да използва нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал.1 от ЗЗП, а именно – да задължава потребителите при упражняване на правото им за предсрочно погасяване на кредит, да подават писмено заявление с посочена дата за предсрочно погасяване на кредита заедно с приложено към него копие от договор за заем, както и да изисква от тях заплащане на допълнителните услуги, които не са извършени.

Жалбоподателят счита процесната заповед за незаконосъобразна поради неправилно приложение на материалния закон. Административният орган неправилно е приел, че е налице нелоялна търговска практика. Поради това моли съда да отмени заповед № 2991/20.03.2025г. на председателя на КЗП. В становище от 04.09.2025г. поддържа жалбата и моли същата да бъде уважена. Изразява съображения по същество. Прави възражение за прекомерност.

Ответникът - председателя на КЗП, чрез процесуалния си представил оспорва жалба. Счита, че процесната заповед е законосъобразно издадена като е налице недобросъвестност на търговеца и непочтена пазарна практика по Закона за потребителския кредит. Тази практика се изразява в поставяне на условия, които могат или водят до утежняване правата на потребителите и не се изискват от закона. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като обсъди събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и ги прецени в тяхната съвкупност, намира за установено от **ФАКТИЧЕСКА СТРАНА** следното:

Със заповед № 1276 от 04.02.2025г. на председателя на КЗП и във връзка с плана за дейността на

ГД „Контрол на пазара“ е наредено да бъде извършена проверка по спазване на изискванията на ЗЗП, Закона за потребителския кредит и Закона за кредитите на недвижими имоти на потребители в офис за кредити, находящ се в [населено място], стопанисван от жалбоподателя. В тази връзка на 05.02.2025г. е извършена служебна проверка от служители на КЗП в посочения офис за кредити „Микрокредит“, стопанисван от „Микро кредит“ АД. Проверени са произволно избрани 2 бр. договори за потребителски кредит със сключени към тях договори за допълнителни услуги. Констатирано е, че липсва информация за допълнителната услуга – пакет комфорт и за цената ѝ, както и дали е включен в годишния процент на разходите по всеки договор. В договор за заем № 9072-00212912 от 03.02.2025г. е посочено, че при упражнено право на отказ от сключения договор, както и при закупена допълнителна услуга „Комфорт“, клиентът заплаща дължимите вноски за допълнителните услуги, съобразно тяхното използване, като не се начислява лихва в тази връзка. В договор за допълнителни услуги към договор за заем № 9072-00212912 от 03.02.2025г. е посочено, че при предсрочно прекратяване на договора за заем или отказ от сключения договор, клиентът заплаща дължимите вноски за допълнителните услуги, съобразно тяхното използване до момента на погасяване или отказ от сключения договор за заем. Същото се открива и в раздел VI, т.18 от Общите условия към договор за заем Микрокредит от 16.12.2024г., според която при упражнено право на отказ от сключения договор и закупена допълнителна услуга „Връщане в 30-дневен срок“ или „Комфорт“, клиентът заплаща дължимите вноски за допълнителните услуги, съобразно тяхното използване. Освен това в т.23 от същия раздел на Общите условия е посочено, че в заявлението за предсрочно погасяване на кредит се посочва сумата, която заемополучателят желае да погаси предсрочно и датата, на която същата ще бъде платена, както и че се прилага копие от договора за кредит. Въз основа на това заемодателят в 5-дневен срок изчислява и уведомява заемополучателя за размера на намалението на лихвата и разходите, на които има право, и размера на обезщетението за предсрочно погасяване, дължимо от заемополучателя. В раздел X, т. 35 от Общите условия е предвидено, че при предсрочно прекратяване на договора за кредит в условията на т. 21 (предсрочно погасяване), Микро кредит има право да задължи всички платени от заемополучателя вноски за допълнителни услуги до момента на неговото прекратяване. При предсрочно прекратяване съгласно т. 32 (при неплащане на 1/3 от дължимото в три последователни месеца) заемодателят има право да получи от заемополучателя пълния размер на всички оставащи вноски до изтичане на срока за изплащане на вноски за допълнителни услуги, заедно със сумата на погасителните вноски. Същевременно в представен на л. 47- 48 и л. 66-67 от делото Стандартен европейски формуляр (СЕФ) за преддоговорна информация не се предвижда друг договор за допълнителна услуга нито други разходи, свързани с договора за кредит. Липсва и информацията относно условията за погасяване на кредита.

С докладна записка от 14.03.2025г. главния директор на ГД „Контрол на пазара“ при КЗП е внесъл казуса за разглеждане в комисията, която го е разгледала на заседание, проведено на 20.03.2025г. На заседанието на КЗП е взето решение по протокол № 18, т.2, оформено в оспорената Заповед № 2991/20.03.2025г. на председателя на Комисия за защита на потребителите. В мотивната ѝ част е посочено, че предвидените клаузи в индивидуалните договори за кредит и за допълнителни услуги, че при отказ от договора за кредит или при предсрочното му прекратяване заемополучателят трябва да заплати дължимите вноски за допълнителните услуги е в противоречие с чл. 29, ал.7 от ЗПК. Предвидената клауза в Общите условия, че в заявлението трябва да се посочи датата, на която заемополучателят ще погасява предсрочно задълженията си, и да се приложи копие от договора за кредит, както и предвидения 5 –дневен срок за преизчисление, противоречи на чл. 32, ал.1 от ЗПК. Тези действия на търговеца противоречат на

добрите нрави и са в противоречие с изискванията за добросъвестност и професионална компетентност. Това поведение е квалифицирано като нелоялна търговска практика по смисъла на чл. 68г, ал.1 и чл. 68в от ЗЗП. Процесната заповед е връчена на жалбоподателя на 14.05.2025г., видно от отбелязване върху заповедта на л.9 гръб, а жалбата срещу нея е подадена на 28.05.2025г.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от ПРАВНА страна следното:

Жалбата е ДОПУСТИМА, като подадена в срок и от легитимирано за това лице с правен интерес. Съгласно чл. 68л ЗЗП, когато Комисията за защита на потребителите установи, че търговската практика е нелоялна, председателят на комисията издава заповед, с която забранява прилагането на търговска практика. Заповедта представлява индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 АПК, тъй като непосредствено засяга права, свободи и законни интереси на жалбоподателя. Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган в кръга на предоставените му правомощия, съгласно чл. 68л ЗЗП.

Обжалваната заповед е издадена в предвидената от закона форма, като съдържа изискуемите, съгласно чл. 59, ал. 2 АПК, реквизити – наименование на органа, наименование на акта, адресат, фактически и правни основания, разпоредителна част. В заповедта точно е описано какво представлява нелоялната търговска практика, а именно в противоречие на изискванията на добросъвестност и професионална компетентност да задължава потребителите при упражняване на правото им за предсрочно погасяване на кредит, да подават писмено заявление с посочена дата за предсрочно погасяване на кредита заедно с приложено към него копие от договор за заем, както и да изисква от тях заплащане на допълнителните услуги, които не са извършени.

Не се установяват съществени процесуални нарушения в административното производство. Изводите си решаващият орган е направил въз основа на констативен протокол, съставен от длъжностни лица при осъществяване на правомощията им по чл. 165, ал. 3, т. 2 и чл. 193 ЗЗП. Заповедта е издадена след съответно решение на КЗП, в съответствие с изискването на чл. 68л, ал. 1 ЗЗП.

Административният орган правилно е издирил и приложил материалния закон – чл. 68в, във връзка с чл. 68д, ал. 1, пр.1 ЗЗП. В съответствие с нормата на чл. 68в ЗЗП се забраняват нелоялните търговски практики. Съгласно § 13, т. 23 от ДР на ЗЗП „търговска практика“ е всяко действие, бездействие, поведение, търговска инициатива или търговско съобщение, включително реклама и маркетинг, от страна на търговец към потребител, което е пряко свързано с насърчаването, продажбата или доставката на стока или предоставянето на услуга на потребителите. В случая фактите не се оспорват от жалбоподателя. Оспорва се наличието на такава практика, като се твърди, че не е налице противоречие с чл. 29, ал.7 и чл. 32, ал.1 от ЗПК. Съдът не споделя тези доводи. Съгласно чл. 29, ал.7 от ЗПК при упражняване на правото си на отказ от договора за кредит потребителят не е обвързан от допълнителните услуги, свързани с договора за кредит, които се предоставят от кредитора или от трето лице въз основа на споразумение между третото лице и кредитора. Следователно потребителят не може да бъде задължен да заплаща дължимите вноски за допълнителните услуги, съобразно тяхното използване до момента на отказ от сключения договор за заем. Съгласно чл. 32, ал.1 от ЗПК потребителят има право по всяко време да погаси изцяло или частично задълженията си по договора за кредит. В тези случаи той има право на намаляване на общите разходи по кредита, като това намаляване се отнася до лихвата и разходите за оставащата част от срока на договора. Следователно е достатъчно само внасянето на съответната сума, с която се погасява кредита изцяло или частично, за да настъпи погасяването, без да е необходимо за това да се подава заявление, към него да се прилагат копия от договора и да се чака 5 дни, докато заемодателят се

произнесе. В този случай следва да отпаднат и разходите за допълнителни услуги или същите да бъдат редуцирани в съответствие с оставащата част от кредита. В случая предвидените в договорите за кредит и за предоставяне на допълнителни услуги и в Общите условия към тези договори клаузи противоречат на цитираните разпоредби.

Съгласно чл. 68г, ал. 1 ЗЗП търговска практика от страна на търговец към потребител е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когато засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители. Според §13, т. 28 от ДР на ЗЗП "Добросъвестност и професионална компетентност" е степента на специални познания, умения и грижи, които може да се очаква да бъдат притежавани и проявени от търговеца спрямо потребителя съгласно почтените пазарни практики и/или принципа за добросъвестност в сферата на дейност, упражнявана от търговеца. При това положение съдът намира, че са налице и двете кумулативни предпоставки по чл. 68г, ал. 1 от ЗЗП:

1) Определянето на една търговска практика като нелоялна в конкретния случай предполага установяване на съзнателно поведение, проявено чрез действие от търговеца и противоречащо на изискването за добросъвестност и професионална компетентност. В случая безспорно се установява, че потребителите са задължени по силата на подписаните от тях договори за кредит и за допълнителни услуги, както и Общите условия към тях, да заплащат вноски за допълнителните услуги, съобразно тяхното използване до момента на отказ от сключения договор за заем, без същите да са дължими по силата на Закона за потребителския кредит. Освен това пълното или частично погасяване на кредита е поставено в зависимост от изпълнението от страна на потребителите на определени условия, за които са се задължили пак по силата на същите документи. Причината за това е в изпълнителя – жалбоподател в настоящото производство, който не е проявил необходимата добросъвестност и професионализъм при отпускането на кредити, като е допуснал със свои вътрешни документи поставяне на изисквания към потребителите, които са в нарушение на закона. Тези обстоятелства са станали известни на потребителите едва при подписването на съответните договори, като същите не фигурират в стандартния европейски формуляр (СЕФ) за предоставяне на информация за потребителски кредит, където изрично е посочено, че не се предвижда друг договор за допълнителна услуга и че не се предвижда друг разход, свързан с договора за кредит.

2) горната недобросъвестност е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когато засяга. По силата на § 13, т. 25 от ДР на ЗЗП „съществено изменение на икономическото поведение на потребителите" е използването на търговска практика, която намалява значително способността на потребителя да вземе информирано решение, което води до вземане на търговско решение, което потребителят не би взел без използването на тази търговска практика. Съгласно т.31 от същата разпоредба „търговско решение“ е всяко решение, взето от потребител за това дали да закупи стока или услуга, за начините и условията за нейното закупуване, дали да извърши цялостно или частично плащане, дали да задържи стоката, или да се разпорежи с нея, да упражни правата си, предвидени в договора по отношение на стоката или услугата, независимо от това, дали потребителят решава да предприеме действие или не. В случая средният потребител като заемополучател очаква да получи кредит в съответствие със законовите изисквания. Своето решение да получи кредит потребителят е взел въз основа на СЕФ, в който въпросните условия липсват. Търговската практика, при която заемотателят не спазва заявените от него условия в преддоговорната информация поради собствения си непрофесионализъм и недобросъвестност, намалява значително способността на потребителя да

вземе информирано решение дали да вземе кредита. Това е така, защото в раздел IV, т.8 от Общите условия е предвидено, че с подписване на искането за кредит, заемополучателят се обвързва с тези условия. Разминаването на условията в предоставената на потребителя преддоговорна информация и тези в договора за кредит е част от нелоялната практика, доколкото потребителят няма никакъв защитаващ интересите му избор. Той или трябва да плаща получения кредит, или ако се откаже от договора – да плати разходи за допълнителни услуги.

Изложеното прави оспорената заповед законосъобразна, а жалбата срещу нея – неоснователна.

При този изход на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 100лв., съгласно чл. 78, ал.8 от ГПК във връзка с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата „Микро кредит“ АД със седалище в [населено място], чрез адв. М., срещу заповед № 2991/20.03.2025г. на председателя на КЗП.

ОСЪЖДА „Микро кредит“ АД да заплати на Комисията за защита на потребителите сумата от 100 лева – възнаграждение за юрисконсулт.

Решението подлежи на касационно оспорване пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: